

LÄTTSMÄLT

GJUTERIAKTUELLT FRÅN SVENSKA JÄRN- OCH METALLGJUTERIERS FÖRENING
NR 2 • OKTOBER 2022

Två företagsbesök i Västerås

s.5 Carbomax

s.14 Sibelco

s.20

Se konstverket "Spridningsvägar"
tillverkat av Westermalms Metallgjuteri.

Läs om Lyrestad Gjuteris bidrag till
utställningen Swedish Grace.

s.12

**Ny förbundsdirektör
för SJMF eftersökes.**

Anmäl ditt intresse till styrelsen.

INNEHÅLL

NR 2 - OKTOBER 2022

5. Carbomax i Västerås.

9. Aktuellt från kansliet.

12. Nationalmuseum hittade gjuteriet till utställningen Swedish Grace i Lyrestad.

14. Företagsbesök på Sibelco i Västerås.

17. Synpunkten.

18. Lyrestads Gjuteri AB syns på fler och fler offentliga platser.

20. Spridningsvägar.

23. KRYZZA.

Nyfiken på mer omkring vår-resan & årsmötet som hålls i april? Läs mer på sida 9. Glöm ej anmälan.

Foto av: tommao wang via Unsplash

Foto av: Tapio Haaja via Unsplash

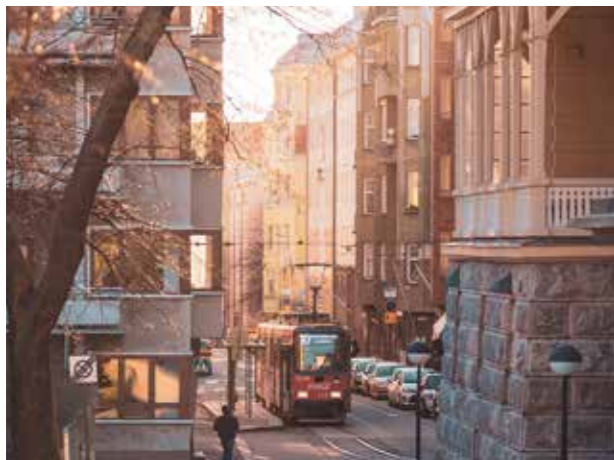

Foto av: Tapio Haaja via Unsplash

Foto av Julius Jansson via Unsplash

Carbomax

I Västerås hamnområde ligger Carbomax som levererar produkter till själva hjärtat i gjuterier och stålverk, nämligen legeringsämnen och tillsatser till smältning av järn och stål. ►

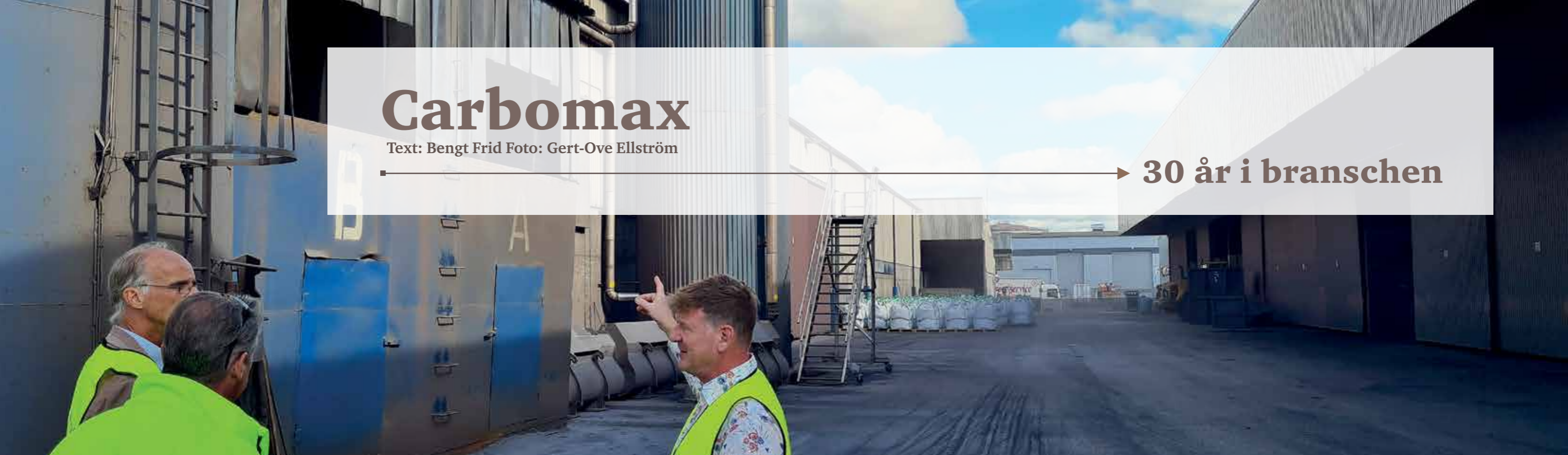
TextFoto: Gert-Ove Ellström

Carbomax

Text: Bengt Frid Foto: Gert-Ove Ellström

→ 30 år i branschen

I Västerås hamnområde ligger Carbomax som levererar produkter till själva hjärtat i gjuterier och stålverk, nämligen legeringsämnen och tillsatser till smältning av järn och stål. André Ulmgren och Peter Matsson möter upp i bolagets lokaler och presenterar verksamheten och dess produktion.

Företaget bildades 1992 och firar således 30-års jubileum i år. Nuvarande produktionslokaler uppfördes 1995 och är mycket ändamålsenliga för verksamheten, nya anläggningar har kontinuerligt kompletterat den första kolprocessen.

Carbomax började brikettera restprodukter för över 10 år sedan för att underlätta återvinning. De har en ambitiös inställning i miljöfrågor, resurshushållning och energiförbrukning. Årligen hanteras ca 75.000 ton och enligt André görs detta i princip utan förluster i processerna. Det läggs alltid stor vikt vid att ta vara på och återföra alla fraktioner av materialen i produktionen.

Huvudsakliga produktområdena är ferrolegeringar och metaller såsom ferrokisel, ferrokrom, ferromangan och manganmetall samt olika kolprodukter för metallurgin i olika smältprocesser.

Dessa två grupper utgör ca 90% av tonnaget. Den sista tiondelen utgörs av återvinning av kundernas avfall, genom brikettering av t ex glödskal, slippspån, stoffer från valsverk, smältning mm. Restprodukterna kan blandas med kol och andra tillsatser enligt ett lämplig recept för att pressas till hanterbara briketter som kan gå direkt in i smältprocessen. Ett nytt projekt som man jobbar med är att ersätta flera olika fossila kol med biokol eller helt enkelt träkol, som antingen kan användas som löst kol eller i en brikett.

De briketter som kommer ur Carbomax briketteringspress liknar väldigt mycket grillbriketter. Eftersom kolet uppges vara av mycket hög kvalitet blir det ►

säkert extra goda biffrar med sådana briketter i grillen. De största tonnaget av kolprodukter levereras i bulk och Carbomax har byggt upp ett utlastningssystem med 8 olika kolprodukter i silo för fyllning i bulkbil. Ett flertal kunder har integrerat sin nivåövervakning med Carbomax ordermottagning och en situation med stressade kunder som glömt beställa kan undvikas. Många av gjuterierna använder kolprodukter som är packade i big bags eller pappersäck. Carbomax importerar sina råvaror från stora delar av världen. Så också tills nyligen från Ryssland. Under 2021 gjordes ett köp av antracit från Ryssland för metallurgisk användning (ej energi) med flera leveranser varav den sista under augusti i år.

Rysk antracit var en del av det 5:e sanktionspaketet som EU var överens om i april och gällde förbud att göra affärer med rysk antracit efter 10 augusti. För att underlätta för alla samarbetspartner skaffade Carbomax ett klagande från Kommerskollegiet att transporten var i enlighet med EU's sanktioner, det var alltså inte en ansökan om undantag. Det var det senare som orsakade en del negativ media om Carbomax i augusti, men det dog ut när Carbomax fick möjlighet att bemöta kritik och förklara fakta i målet. Redan sedan invasionen inleddes av Ryssland har Carbomax inlett undersökningar av alternativ antracit och flera typer av både europeisk och asiatisk antracit har köpts redan för leveranser i höst. ■

Gjuteriet som håller formen

Hejargatan 3a
632 29 Eskilstuna

**SAND- och KOKILLGJUTNING
BEARBETNING**

i aluminiumlegeringar

Tel: 016-14 84 30

Fax: 016-12 45 62

Epost: info@agemetall.se

Hemsida: www.agemetall.se

KLIMATSMART ALUMINIUM FÖR SAMHÄLLET

Stena Aluminium återvinner en stor del av Sveriges använda aluminium. Allt vi tillverkar i Älmhult är gjort av 100 % återvunnet aluminium. På så sätt hjälper vi industrin att tillverka mer klimatsmarta produkter. Det används bland annat i fordon, möbler, trädgårds- och köksprodukter.

Genom åren har vi även gjort stora satsningar på miljöteknik i Älmhult för att också minska vårt eget klimatavtryck.

Läs mer på vår hemsida: www.stenaaluminium.com

STENA
ALUMINIUM

AKTUELLT FRÅN KANSLIET

Gert-Ove Ellström, Förbundsdirektör

Äntligen: ett nytt nummer av LÄTTSMÅLT.

Alltid lika nervöst innan tidningen kommer i tryck, räcker artiklarna till att täcka ett nummer... Hittills har det gått bra med att fylla tidningen med innehåll, bra eller dåligt ligger i läsarens smak. Detta är mitt 38:e nummer av Lättsmält som ansvarig utgivare och vem jag skall lämna över stafettpinnen till vet jag ännu inte. Framförallt jag vill framföra mitt tack till Nicke o Annika Gren, Westermalm's Metallgjuteri för alla artiklar om deras konstgjutning av aluminium samt Peter Strickvist, Lyrestads Gjuteri för flera intressanta artiklar.

17 september hade Svenska Gjuteriförenings sitt årsmöte i Malmö och Stefan Eldin representerade SJMF.

Tyvärr blev det ingen höstresa i år igen, många var redan uppbokade och kanske intresset var inte så hett. Vi planerar in ett kombinerat årsmöte med en vårresa under april 2023.

Preliminärt program för vårresa/årsmöte är följande: **Fredag 21 april till 26 april, alternativt till 22 april. BOKA IN DESSA DAGAR REDAN NU** och gör gärna en anmälan. Priset kommer att subventioneras.

Fredag 21 april - avresa från Stockholm med båt till Helsingfors, med gemensam middag och årsmöte. Vi vaknar till i Helsingfors och för de som endast vill delta på årsmötet tar båten tillbaka till Stockholm på kvällen.

Lördag/Söndag 22-23 april tillbringas i huvudstaden med olika aktiviteter.

Måndag/Tisdag 24-25 april blir det olika studiebesök, planerat tre besök. Övernattning i Tammerfors och med en gemensam avskedsmiddag.

Onsdag 26 april tar vi bussen till Helsingfors flygplats för resa tillbaka till Sverige.

Ha en bra höst
Med vänliga hälsningar
Gert-Ove

GLÖDHETA ÄVEN INOM ELDFAST

Beijer Industri levererar och installerar eldfasta och isolerande material för värmebehandlingsugnar, smältugnar, hållugnar, induktionsugnar, pannor, pappersbruk, stålverk med mera. Vi kan dessutom erbjuda kundanpassade prefabdetaljer från vår produktionsanläggning i Hallstahammar. Vi jobbar med marknadsledande leverantörer och våra erfarna medarbetare ser alltid till att hitta den bästa lösningen för just Dina behov.

Upptäck också möjligheten att teckna serviceavtal med oss för murningstjänster och underhåll så att Du som kund kan lägga fokus på annat i verksamheten. Resultatet blir bättre överblick, mer trygghet och ökad lönsamhet.

Naturligtvis är vi certifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001.

Läs mer på: www.beijerind.se

Störst på små och stora maskiner

Är du på jakt efter en erfaren leverantör med nytänkande lösningar inom gjuteribranschen? Vi på Karlebo Gjuteriteknik har försett industrin med maskiner och förnödenheter i mer än åttio år. Med mer än tusen lyckade installationer i bagaget kan vi erbjuda såväl hög kvalitet som leveranssäkerhet.

Oavsett om du är verksam inom pressgjutning eller sandgjutning har vi lösningen du söker. Vi hjälper dig med allt från planering och analys till installation och service.

Läs mer om oss på www.karlebo.se

Karlebo ingår i Beijer Tech, en grupp specialiserade bolag som samarbetar för att hjälpa nordisk industri att bli ännu mer konkurrenskraftig. www.beijertech.se

Soundseal ab

Soundseal ab • Box 127 • 305 05 Getinge • Tel 035-580 05 • Fax 035-583 05
www.soundseal.se • E-post. info@soundseal.se

Metallimpregnering

• Ledande i Norden inom metallimpregnering på lego.

- Tätar mikroporositet i alla typer av gjutgods och sintergods med miljövänlig regenererbar metakrylatplast i Cascade-processanläggning med återvinning.
- Vi kan även erbjuda information om tätningsanläggningar i olika versioner och storlekar.

Tätningkvot:

- Tempområde: -150° - +200°
- Trycktäthet: 1000 bar
- Kemiskt motstånd
- Fluorescerande
- Korrosionsskydd
- Dokumentering

Godkännande:

- US Navy MIL-II-17563 B
- Lloyds' Reg/Ship. MAT/GEN/002
- Brittisk Standard: BS 5750: Part2:1987
- Underwriters Laboratory Inc. MH16455
- British Admiralty

3D-printade formar i sand

Prova oss!
 Kontakta oss
 för pris och
 leveranstid.

Vcast är ett teknikföretag inom gjuteribranschen som erbjuder:

3D-printade kärnor och formar

Vi levererar med hög kvalitet, kort leveranstid samt möjlighet att koppla ihop med vårt stora utbud av tjänster.

3D-scanning

Stor erfarenhet vid scanning av gjutna produkter. Med vår portabla utrustning scannar vi gärna på plats hos er.

Reverse engineering

Överföring av ett fysiskt objekt till en digital motsvarighet.

Gjutsimulering

Simulering är ett användbart verktyg, både för gjuteriet såväl som gjutgodsanvändare vid utveckling av gjutna komponenter.

För mer information kontakta Stefan Fredriksson: 0383 - 76 36 84 • Joakim Axelsson: 0383 - 76 36 95

www.vcast.se

Nationalmuseum hittade gjuteriet till utställningen Swedish Grace i – Lyrestad!

Text & Foto: Håkan Larsson

Nationalmuseum i Stockholm har sen den 24 februari haft en utställning med namnet Swedish Grace.

Utställningen är en imponerande kavalkad från livet för hundra år sen, och Lyrestads Gjuteri AB är i allra högsta grad en tongivande kraft i sammanhanget. Gjuteriet har nämligen gjort en originalgjutning av den imponerande spisomfattning som fanns på Amerikafartyget m/s Kungsholm.

—Vi är oerhört glada för att Lyrestads Gjuteri kunde genomföra det här projektet, som inte var någon lätt uppgift. Men resultatet blev strålande, säger intendent Linda Hinners på Nationalmuseum.

Det är inte utan stolthet som Lyrestads Gjuteri AB, här representerade av Andreas Stridkvist, Peter Stridkvist och Ulf Johansson, diskuterar utställningen Swedish Grace med Nationalmuseums Cilla Robach och Linda Hinners med installationen av gjuteriets spisomfattning i bakgrunden.

Och det är självklart att gjuteriets vd Peter Stridkvist känner viss stolthet.

—Det var fantastiskt roligt att få det här förtroendet och presentationen på muséet har ju varit den allra bästa.

Normalt sett brukar muséet inte använda sig av nygjorda föremål för att presentera historiska skeenden.

Gjutningen likvärdig originalet

—Men själva gjutningen har gjorts efter konstnären Anna Petrus originalgips, resultatet blev perfekt och därför betraktar vi den som likvärdig originalet som för övrigt inte finns längre, konstaterar Linda Hinners.

Men hur kom det sig då att Lyrestads Gjuteri fick uppdraget?

—Det var en del turer fram och tillbaka men till slut landade det i att ett av Anna Petrus barnbarn, filmregissören Harald Hamrén, visade sig ha sin mormors gipsoriginal som Lyrestads Gjuteri kunde använda. Som tog sig an uppdraget både med respekt och stolthet.

—Och vi klarade av att gjuta på första försöket. Nervöst? Nej, inte själva gjutningen men att dra modellerna och se så allt släppte var nervöst. Men det gick bra och blev perfekt mycket tack vare ett gott samarbete med Nicke på Westermalms metallgjuteri, säger Peter Stridkvist.

Göts i tre delar

Spisomfattningen göts i tre delar. Det svåraste momentet var att passa ihop de tre gjutna plattorna samt montera ihop dem, som tillsammans väger 400 kilo. Här kom Kramers Mekaniska Verkstad in ►

”Spisomfattningen ska ingå i den permanenta utställningen”

En detalj av spisomfattningen av konstnären Anna Petrus.

och gjorde ett bra jobb med att fräsa kanterna, som skulle passa ihop, samt ytan mot golvet. Sedan kunde Peter med stor hjälp av sin medarbetare Ulf Johansson finslipa in kanterna som skulle passa ihop, avspänningsglödda till 600 grader och sedan behandla med en egen linoljeblandning för att likna behandlingen som gjordes för hundra år sedan. Att leverera den i tre delar var uteslutet.

Gjutningen av spisomfattningen gjordes i tre delar som sedan monterades ihop innan transporten till Nationalmuseum.

—Monteringen och emballering var tvungen att ske i vårt gjuteri. Dels för att säkra transporten, dels för att vi skulle vara säkra på att resultatet var perfekt när det kom fram till museet, säger Peter Stridkvist. Transporten till Nationalmuseum sköttes om av ett danskt åkeri specialiserat på konsttransporter.

Cilla Robach är som kurator ansvarig för utställningen Swedish Grace. Hon är tacksam för att Nationalmuseum har fått möjligheten att beskriva det som kan betecknas som det glada 1920-talet.

—Men det fanns stora motsättningar mellan det mer

traditionella och det modernistiska. Spänningarna märktes inom såväl bildkonst och design som film, fotokonst och dans, säger Cilla Robach.

Så här såg det ut i herrarnas rökrum på m/s Kungsholm, där spisomfattningen utgjorde ett läckert blickfång.

Fanns i herrarnas rökrum

Hon berättar också om hur spisomfattningen kom till på m/s Kungsholm. Den förärades inte de riktigt fina salongerna men väl herrarnas rökrum, och det skulle inte sparas på krutet utan dyraste materialet gällde. För gjutarna Peter och sonen Andreas Stridkvist är utställningen litet som en gottpåse, där det presenteras gjutningar i järn i olika former, som den imponerande Bergslagsurnan som inleder utställningen. Den avslutas alltså med spisomfattningen gjord i Lyrestad. Nu lovar också Nationalmuseum att spisomfattningen från m/s Kungsholm ska införlivas i den permanenta utställningen, och dessutom ska den ingå i den film som håller på att färdigställas om gjutningen i Lyrestad och ska visas på Nationalmuseum. ■

Företagsbesök på Sibelco i Västerås

Text: Bengt Frid Foto: Gert-Ove Ellström

Företagets platschef Britt Förnegård, eller Operation Manager som det heter i en internationell koncern tar emot oss tillsammans med Production Supervisor Jenna Manninen en solig septemberdag på anläggningen i Västerås. De är två av tre kvinnor på lönelistan som basar över de elva männen som sköter jobbet att tillfredsställa kunderna, huvudsakligen gjuterier, med deras behov av mineraler i tillverkningsprocessen.

Anläggningen i Västerås är en av fyra i Sverige där de övriga är Baskarpsand, Forshammars fältspatsbrytning i Riddarhyttan och vattenglastillverkning i Lödöse.

I Västerås hanteras ca 40.000 ton årligen och den viktigaste produkten är skalsand där man har en anläggning för beläggning av sandkorn med harts som klibbar ihop vid en given temperatur. Testning sker löpande för att hålla givna specifikationer för hållfasthet och härdningsegenskaper som naturligtvis är viktiga egenskaper i dagens automatiserade tillverkningsprocesser i gjuterierna.

Sibelco levererar olika typer av kvartssand men i det fall kvarts är olämpligt, t ex i stålgiuterier där kvarts kan förorsaka silikos erbjuds alternativet olivinsand som är en silikatmineral som inte orsakar silikos. En annan produkt som ersätter kvarts är Fajalit

som huvudsakligen används som blästermedel. Lite otippat är kanske att uppåt 25% av Fajaliten används som ytbeläggning på takpapp. Fajalit är från början också kvarts som utvinns på Östersjöns botten utanför Bornholm. Efter sedvanlig processning används den sedan som slaggbildare i Bolidens koppartillverkning. Där ombildas kvartsen till en form som inte längre är hälsovådlig och lämpar sig då som blästermedel.

Britt plockade också fram en förpackning med en lite udda produkt som Västeråsfabriken levererar en mycket ren och fin sand till, nämligen leksand, en finkornig vaxklädd sand, ungefär som en lyxvariant av sandlådesand som man kan göra mycket högklassiga sandkakor av. Lite som oljebunden formsand fast man blir inte kladdig om fingrarna.

På anläggningen finns också en Vermikulit-tillverkning. Råvaran, som kommer från Sydamerika och Sydafrika, är glimmer som vid upphettning betar sig som popcorn och blir ett mycket tåligt och bra isoleringsmaterial och används som skänk- och matartäckmedel samt skorstenisolerings.

För att hänga med i miljöarbetet satsar Sibelco mycket på att dels minimera spill och slöseri med material och energioptimering som ju blivit extra aktuellt just nu. Ett exempel är en avdelning som uttryckte behov av mer tryckluft. Vid närmare undersökning visade det sig att det fanns tillräckligt med läckor ▶

att täta och annan användning att dra ner på så det behövdes ingen ny kompressor. Alla truckar håller på att bytas från dieseldrivna till elektriska.

Distributionen av produkterna sker i småsäckar, storsäckar eller i lösvikt med bulkbil för inblåsning i kundens silo.

För tre år sedan gjordes investeringar i två säckningsanläggningar, en halvautomatisk för fyllning av storsäck och en helautomatisk robotbestyckad för småsäck, vilket har förenklat hanteringen och ökat kapaciteten väsentligt, så Sibelco ser med tillförsikt fram emot att få leverera ännu mera sand till gamla och nya kunder. ■

Hitta rätt lösning
ihop med våra
utvecklare.
carbomax.se

**TÄNK FRAMÅT.
TÄNK LOKALT.**

Ta hjälp av Carbomax för öka din konkurrenskraft
– vi är en lokal leverantör med resurserna och
kunnandet som krävs för att förse din process
med precis rätt kolprodukter och legeringar.
carbomax.se

 Carbomax
Designing Raw Materials.

SYNPUNKTEN

Lars Nilsson, Förbundsordförande

Hösten 2022 - Bästa läsare!

Sommaren har passerat och i morgon lördag går vi in i oktober, hur ser det ut för er har ni fortfarande bra att göra? Själva har vi fullt upp och ett riktigt bra tryck. Vi får väl se hur den omtalade lågkonjunkturen kommer att drabba oss!

Skönt att pandemin har kommit in i ett mer vettigt läge (om man nu kan uttrycka sig så), vi blir smittade men det verkar som det inte håller i sig på långa vägar som det gjorde innan vi vaccinerade oss. Men naturligtvis är det olika från person till person.

Tråkigt att höstresan blev inställd, men vi ger oss inte utan återkommer med ett nytt förslag! Mässan däremot blir av i år: 15/11 till 17/11. Endast tre dagar och det ska bli kul, åtta företag samt SJMF i montern - det ska bli kul att träffas igen. Det har varit böligt i år då Tamminen Consulting inte har kunnat erbjuda mässtjänsten längre så vi har fått vända oss till Elmia för monterbygge.

Så var det politiken, ja det blev en förändring valmässigt, vi får väl se om de kan få ihop en regering med stöd av SD. Miljöpartiet över spärren tack vare stöd röster, Vänsterpartiet och Centern tappade..... men det är jämt så det förslår. Sverige har fått godkännande att sänka drivmedelsskatten med 3kr på bensin och 1kr på diesel i tre månader, det gäller nu att den tillträdande regeringen tar detta tillfälle i akt. Samt att få till en energipolitik som är värd namnet så vi får ner elpriserna så fort som det bara går. Kriminalpolitiken måste också reformeras så vi får bort alla skjutningar och annan grov brottslighet.

Gasläcka har vi fått i östersjön på grund av "någon" som ville utföra ett attentat mot Northstream 1 och 2, kan det kanske vara någon som vill stoppa eventuella framtida gasleveranser till Europa eller är det ryssarna själva som vill visa vidare hur duktiga de är att förstöra olika saker och skrämmas.... Man kan undra! Tyckte jag hörde att utsläppet från måndagen den 19/9 till torsdagen 22/9 var 40% av Sveriges årliga utsläpp - framåt ett steg i miljötänk och tio tillbaka...

Putin fortsätter att leka gud och sprider sina galna lögnar, tack och lov att Ukraina inte ger sig, de fick i dagarna ytterligare 18 miljarder dollar från USA. Var det inte USAs president som sa att om ryssarna går in i Ukraina sätter USA stopp för Northstream 1 och 2, hmmm... Det känns bra att vi har ansökt till NATO hoppas bara att det kan snabbas på!

Nu önskar jag er all en fantastisk höst, kom gärna förbi SJMFs monter på Elmia underleverantör 15-17.

Med vänlig hälsning,
Lars Nilsson

Lyrestads Gjuteri AB syns på fler och fler offentliga platser

Text & Foto: Håkan Larsson

Lyrestads Gjuteri AB är inte bara aktuellt på Nationalmuseum. Företaget finns representerat på många andra ställen i Sverige. I många fall officiellt men också inofficiellt, där människor vill ha exklusiva saker men behålla dom inom en snäv krets.

Så är dock inte fallet med världsarvet Skogskyrkogården i Stockholm, där Lyrestads Gjuteri AB har bidragit en hel del till utsmyckningen av Sveriges näst största gravplats.

Lejon i gjutjärn formgivna av Anna Petrus har Lyrestads Gjuteri levererat till Skogskyrkogården, och dessutom ett antal stora urnor som efter ett besök på den mycket stora och vackra kyrkogården renderat i fler beställningar.

—Det är naturligtvis mycket roligt och prestigefyllt att få bidra med våra detaljer till såna här platser. Dessutom diskuterar vi också vissa grinddetaljer för renovering på en annan kyrkogård, säger Peter Stridkvist.

Lyrestads Gjuteri AB har också kontakt med parkförvaltningen i Göteborg gällande gjutjärnsdetaljer till Domkyrkans yttre miljö.

—Det känns som att vi mer och mer får offentliga uppdrag vilket naturligtvis är mycket positivt, menar Peter Stridkvist. ■

Peter och Andreas Stridkvist från Lyrestads Gjuteri AB inspekterar fyra av urnorna, som är placerade vid Visitors Center på Skogskyrkogården.

GiAB

Gjuteri & industriteknik i Halmstad AB

Våra produkter förbättrar era

Ympmedel Segjärnsbehandling Legeringstråd

FerroPem

Groupe Ferro Atlántica

Svarvaregatan 10, 302 50 Halmstad, Tel 035-10 64 84, Fax 035-10 64 89, info@giab.nu, www.giab.nu

M MECA-TRADE

Produkter för gjuterier,
modell- och prototypillverkare

Meca-Trade erbjuder ett digert program av:

**FÖRNÖDENHETER • LEGERINGAR • TACKJÄRN • MASKINER
BLÄSTERMEDEL • GRAFIT • m.m.
UTRUSTNING inom GJUTERI och MODELLTILLVERKNING**

Flexibilitet och hög servicegrad är två av våra viktigaste grundbegrepp!

Våra leverantörer är starkt utvecklingsriktade och vi kan därmed erbjuda smidiga kundanpassade lösningar från modellverkstad till formning, kärnakeri, smältverk och bearbetning

Hör gärna av er så berättar vi mer

Magnus Forsman, Säljare stålverk tel: +46723-422 990 magnus.forsman@mecatrade.fi

Robert Gutegård, Säljare tel: +46702-944 789 robert.gutegard@mecatrade.se

Michael Forsblom, Säljare, tel: +358 40 139 7312 michael.forsblom@mecatrade.fi

Bland våra leverantörer ingår:
bl.a SIKA/AXON, DURRANS, EUROTEK, EGES, IDEAL, GTP SCHÄFER,
VEMEK, SPEFORM, ROLLIX, ACMOS, JODOVIT, AIRBLAST

Meca-Trade Oy • Momarken 7 • 556 50 Jönköping • tel: 036-18 49 95 • info@mecatrade.se • www.mecatrade.se

Spridningsvägar

Text: Nicke Green

Foto: Synligt till respektive bild

Under de senaste tio åren så har vi på Westermalms Metallgjuteri gjutit många stora skulpturer. En av de största var Matti Kallionens "Spectral.." som står i Malmö. Ebba Bohlins "Brunkebergs minne" som står inne (och ute) i Kulturhuset i Stockholm var även den riktigt stor. Den senaste skulpturen vi tillverkade för Ebba Bohlins räkning, slår dock alla tidigare rekord.

Konstverket kallas för "Spridningsvägar" och står nu utanför Tomtebodaterminalen i Stockholm. Postens tidigare stora lokal bredvid Essingeleden. Verket är över 15m långt, 4,5m bred och högsta höjden blev nog till slut ca 3,5m. Nu står den på höga pelare vilket gör att den ser ännu större ut. Modellerna var tillverkade i meterstora delar i tät frigolit.

Vi tappade räkningen av hur många delar vi formade och göt, men det var nog flera hundra. Jag tror att det gick åt närmare 60 ton formsand till alla delar.

Vikten är vi inte heller säkra på, troligtvis landade den på en bit över 2 ton. Det krävdes två truckar i ena änden samt en lastbil med kran i den andra för att få ut "bläckfisken" från vårt kallförråd.

Självklart var det ett önsketänkande huruvida den skulle klara att komma ut genom vår port eller inte. Hur vi än försökte så gick det såklart inte. Det var bara att ta fram kapmaskin och kapa några tentakler, så löste det sig. De sista delarna hade vi ändå planerat att svetsa fast ute på gården, några extra gjorde ingen större skillnad.

Efter ca 6 månaders tillverkning, skickades skulpturen ner till Knislinge för lackering och tillverkning ►

Foto: Nicke Green

Foto: Anders Roth

Foto: Anders Roth

Foto: Nicke Green

av stolpar. Sedan tillbaka till Solna, Stockholm för monteringen i Tomteboda.

Allt gick bra till slut. Nu är det bara att hoppa på nästa stora projekt som står och väntar. Jag misstänker att detta är det största (vad det gäller längd och bredd) sandgjutna aluminiumkonstverket i Sverige.

Om någon känner till något annat, så får ni gärna höra av er till oss på Westermalms Metallgjuteri. ■

växtfibrer, såsom lin och nässlor för tillverkning av textilier, men också om fibrer från djur och människor (det egna håret) samt hundhår lämpliga att använda t.ex. när man sticker giktstrumpor. Just dessa fibrer bär spår av liv och fungerar som en sorts magisk formel mot vad vi som människor kanske tycker är det mest utmanande av allt: åldrande, tillfällighet och förändring. Men det fungerar också som ett slags band som sträcker sig över århundradena, en fysisk återkoppling med ett material som, likt oss, existerar inom en cykel.

I skulpturen fryses en rörelse i tiden genom ett imiterande material. Hår, med sin tillfälliga fluktuation och fantastiska glans. Som vindens gud som blåser i Venus hår i Botticellis målning. Erbjuder en kuslig bild av tid och rörelse i en stoppad pose. ■

Konstnärlig vinkling

Text: utdrag från text av Ebba Bohlin

Trädbeståndet runt förbifarten kring Tomtebodaterminalen har inspirerat till utvecklingen av skulpturen. Inte bara som en föreställd rörelse i spridningsvägarna - utan också genom trädens själva fibrer.

Sverige och världens äldsta träd är en gran, Old Tjicko, som växer i norra Dalarna. Det är världens äldsta kända individuella trädsklon, med rötter som går tillbaka åtminstone 9 550 år. I bondehushållen i Sverige fanns en svunnen kunskap kring ►

KRYZZA

Skicka in ditt svar till Lättsmält! Tre vinnare erhåller tre trisslotter vardera!

Bokstäverna från de röda rutorna bildar ett ord. Maila ordet, tillsammans med ditt namn och telefonnummer till: gertove@sjm.se senast 13 november 2022. Vi drar tre vinnare, lycka till!

	ÄR DET ALLTID KÖ VID NOT	DE KAN OMGE AKVARER	MONGOLISK FURSTE	LEVER	HÄR	DE ÄR MJUKA HOS KATT	REGNSKÄRM NOBBA												
	SKADEDJUR I GRÄNEN			1															
	KNÖLDÄLSTÄT SPANSK ARTIKEL				MJÄLLA STÅMBAND														
		UTMÄRKT IRRITERA					7												
	KONSTMIRÖ LAXFISK			FISK FÖR STRÖMKARL?		TRAKTORFÖRLED FLYGÖRÖR													
			LYSRÅKOR JUNIOR				GAV VINDSKYDD												
				FRISTAD ÅNGÅR EJ ANDRA															
							ÄVLAN												
	NY-PREFIX		BLIR SÅGAN	FIXAR FÖR CHEF		PLATS FÖR UTSLAG	SOLDAT-ÄMNE	ÄR MÅNGA BANDITER											
	KALKSKELETT I HAVET			PÅ BIL FRÅN SPARTA	GÅR EJ KLÖKAN HOS OSS SKALLADE				KRISLÅGE DONERA								2		
	FINNS		MUMS FÖR REN		STIL-ARTEN			BLIR BYTES-DJUREN									3		
	GJORDE							VAR SIGYNS MAKE									FÖR STRÖMSTYRKA		© KLURIK PRESS

RÄTT LÖSNING KRYZZA Nr 1, 2022

Ni är vinnarna i KRYZZA nr 1/2022 i Lättsmält!
 Rätt lösning: FLUGOR
 Lennart Skans, Glommen
 Linda Nilsson, Lund
 Per Lundholm, Gnosjö

Trisslotter kommer med posten.
 Grattis och lycka till med skrapet!

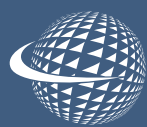
	SYM-METRO	GRAND SLAM-STUJÄRNA	N	DE TÄCKER WARRENSEN	SURABST	E	LÖFTE VAPEN	KAN BARA KROKAR	STIG GLAESSON	HÅ FÖR AVSKRIT	M
	GÖRS PÅ RÅ MJÖLK		K	A	L	V	D	A	N	S	E
			B	O	D	A	R	K	Y	L	A
	SK. JUL TRIVS NUCHST		N	A	K	E	N	L	A	T	A
	FUTAN DE BREV REDE		F	L	A	S	K	P	O	S	T
			B	O	N	I	Å	N	R	K	
	VAKEN KÄJSA	HEISADE SÄR-SÄPÅR	Ä	ÖVER JÖRDISK	INTE ILLA SNACKA	B	FÖRE MOJMS	R	E	G	O
		GULD-JAKTS-LÄRA	A	JAG FÄSTER VID NAV							
		LERDOS IDEO-LOGI	K	V	Ä	L	L	S	P	R	O
		ARTIST-BRANAN LEXMAN	P	R	O	M	E	N	A	D	V
	SKIPTA	JATTE-TRÄSSEL AMERIKUM	Ä	R	A	S	T	R	U	T	S
	ÅRNO DONINI	STRECK-RÖD PÅ VARA	E	A	N	S	A	R	G	A	T
	DEL AV LÅSÅR	HON ÄR EN STÄ-BILD DAM	T	E	R	M	I	N	M	A	T

more from **minerals**

Vår omfattande **produktportfölj** med ursprung från hela världen hjälper oss att möta våra kunders behov av råvaror och mineraler.

Dessutom har vi medarbetare med **många års erfarenhet** och **teknisk kompetens** som finns där för dig .

SIBELCO
EUROPE

+46 31 733 22 00
info.molndal@sibelco.com

www.sibelco.eu

